

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

A1.

Το κείμενο διερευνά τους όρους "παιδεία" και "ευπαιδείωση". Οι δύο όροι συχνά ταυτίζονται. Ο πρώτος στον Αισχύλο και τον Σοφοκλή σημαίνει την κατάρτιση ενός παιδιού με την καλλιέργεια δένδρου ενώ στον Πλάτωνα το μέτρο γνώσης και αρετής. Στην αρχαιότητα συνδέεται και με την ανόμητη φλυαρία και το παιχνίδι. Ο μεταγενέστερος και υστεριότερος όρος "ευπαιδείωση" εμφανίζεται στον Πλάτωνα και σημαίνει διδασκαλία. Οποίσοι οι δύο όροι δεν είναι συνώνυμοι. Απαιτείται έλεγχος για την ανάδειξη των διαφορών και των ομοιοτήτων τους εις των οποίων τελευταίων για είναι η δημόσια ή ιδιωτική θεσμολογημένη γνωση ως μάθημα. Οι διαβαδμισμένες διαφορές, τέλος, οφείλονται τόσο στη φύση όσο και το σκοπό που επιτελούν.

(Λέξεις 106)

B1. α → Λ

β → Λ

δ → Σ

ζ → Λ

ε → Σ

B2. α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της σύγκρισης-αντίθεσης. Συγκεκριμένα, συγκρίνονται οι έννοιες της παιδείας και της εκπαίδευσης ως προς τις διαφορές τους.

B2. β) Ωστόσο : αντίθεση

επομένως : συμπέρασμα

προκειμένου : σκοπός

Που παίει να πει ότι : επεξεργασία

κυρίως : έμφαση

B3. α) ανιχνεύονται $\Rightarrow$ εντοπίζονται
συνάπτεται $\Rightarrow$ συνδέεται
εμφανίζεται $\Rightarrow$ παρουσιάζεται
συτελεστών $\Rightarrow$ παραχόντων
προφανείς $\Rightarrow$ φανερές / εμφανείς / έκδηλες / ξεκάθαρες

B3. β) αναβαθμίζεται $\neq$ υποβαθμίζεται
μεταγενέστερη $\neq$ προγενέστερη
επιτρέπουν $\neq$ απαγορεύουν
ιδιωτική $\neq$ δημόσια
διαφορές $\neq$ ομοιότητες

B4. α) εναλλάσσονται, ανιχνεύονται

B4. β) • Το ύφος γίνεται πιο επίσημο, τυπικό, απρόσωπο, αυδέτερο
• Ο λόγος αποκτά μεγαλύτερη πλοκή.

Γ1. α.

Η προσφορά του σχολείου είναι:

- **Καλλιέργεια ηθικής συνείδησης:** με την ηθική διαπαιδαγώγηση μεταδίδονται αξίες, ιδανικά, πρότυπα, με στόχο τη βαθύτερη καλλιέργεια του ανθρώπου, ώστε αυτός να υπακούει σε σαφείς αξόνες συμπεριφοράς που επιβάλλουν το σεβασμό στον εαυτό του και στους άλλους. Το άτομο υιοθετεί τα ανθρωπιστικά ιδεώδη και διαπλάθει μια δημοκρατική προσωπικότητα. Έτσι, δημιουργείται αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, με συνέπεια την πρόταξη του κοινού συμφέροντος. Παράλληλα, εξευγενίζεται η ψυχή του και εμπλουτίζεται ο συναισθηματικός κόσμος του με όμορφα συναισθήματα, όπως αγάπη, κατανόηση, αυτοπειθαρχία, ανοχή του διαφορετικού. Εν γένει διαπλάθεται ένας ηθικός χαρακτήρας ικανός να συμβιώσει με τους άλλους.
- **Κοινωνικοποίηση:** η ένταξη του νέου στην κοινωνία, η αφομοίωση της κυρίαρχης κουλτούρας, ηθών, εθίμων και αξιών που προσδιορίζουν τη συμβιούσα ομάδα είναι βασικός στόχος της εκπαίδευσης. Αυτός επιτυγχάνεται και με τη φυσική παρουσία του μαθητή στο σχολείο που αποτελεί κυψέλη κοινωνικοποίησης αλλά και με γνωστικά αντικείμενα και εκδηλώσεις που προωθούν το πνεύμα συνεργασίας και τονώνουν την κοινωνική διάθεση του ατόμου.
- **Πολιτικοποίηση:** η αφομοίωση των βασικών δημοκρατικών αρχών και η δημιουργία ενεργών πολιτών είναι πρωταρχικής σημασίας στόχος της εκπαίδευσης. Η υλοποίησή του συνδέεται με θεσμούς που λειτουργούν στο σχολείο, όπως είναι οι μαθητικές κοινότητες, με γνωστικά αντικείμενα και άλλες εκδηλώσεις (π.χ. Θεσμός Βουλής των Εφήβων).
- **Καλλιέργεια εθνικής συνείδησης:** η επαφή με την παράδοση και η ιστορική μνήμη είναι στοιχεία απαραίτητα για την εξέλιξη μιας χώρας στο χρόνο και στο χώρο. Με τη μετάδοση των κυρίαρχων πολιτιστικών αξιών, άλλωστε, ενισχύονται οι δεσμοί ανάμεσα στα μέλη μιας εθνικής ομάδας. Προέχει λοιπόν στους στόχους της εκπαίδευσης η καλλιέργεια εθνικού φρονήματος που θα τοποθετεί το εθνικό συμφέρον πάνω από οποιοσδήποτε άλλες διαφορές.
- **Αισθητική καλλιέργεια:** με την αισθητική αγωγή το άτομο διαμορφώνει αισθητικά κριτήρια, μέσα από την επαφή με υψηλές καλλιτεχνικές δημιουργίες. Έτσι, ευαισθητοποιείται και αναπτύσσει συναισθηματικά στοιχεία, εξοικειώνεται με τα ποιοτικά έργα τέχνης και μαθαίνει ν' αναζητά την υψηλή αισθητική απόλαυση, ενώ παράλληλα στρέφεται σε καλαίσθητες επιλογές στη ζωή του.

ΔΙΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

17

- β) Διαφορές ως ανεκτίμητο εργαλείο στη δικτφοβωσι που παιδωτικω ροφο του εχοφεία
- ευνεργεία (ενηλικοεωτικω-φωθωτικω / φωθωτικω μετχζω ωσ)
  - ενίεχοβι των ποχικετικω προχρεττικω.
  - ευδωφίε / ενίεχοβι σε ποχικετικω ωρωσ.
  - ευνεργετικωσ
  - ευνεργετικωσ
  - ευνεργετικωσ & οπτικωμωσικω μετχ.

2) Ανεκτίμητοσ ο παιδωτικω ροφο του εχοφεία για ευνεργετικωσ

- κοιωωτικω
  - μερικω
  - ποχικω-ευνεργετικω
  - ποχικω / ευνεργετικω
  - μερικω
- } ευνεργετικωσ του φωθωτικωσ